

RENATA ŻABA-NIERODA

Małopolska Wyższa Szkoła Ekonomiczna
Tarnów

Wzrost wymagań rynku pracy szansą dla rozwoju szkolnictwa wyższego w regionie tarnowskim

Wstęp

Rok 2004 to rok, w którym obchodzono okrągłą rocznicę przełomu politycznego w 1989 roku. Szczególnie wygląda w tym wypadku podsumowanie, jeżeli chodzi o szkolnictwo wyższe w Polsce. Sukcesem szkolnictwa wyższego w Polsce jest wzrost liczby studentów z 400 tys. w roku 1989 do przeszło 1800 tys. studentów obecnie, tzw. wskaźnik skolaryzacji (określający, jak duża część danego rocznika studiuje), wynosi aż 46,2 proc. To jeden z najwyższych, jeżeli nie najwyższy wskaźnik w Unii Europejskiej. Ten wzrost liczby studentów jest efektem bardzo ważnego zjawiska — rewolucji mentalnej u bardzo dużej części społeczeństwa, która uznała, że studia wyższe są najlepszą inwestycją, jaką można dać swoim dzieciom. Blisko 65% studentów płaci za studia, opowiadając się w ten sposób własnymi pieniędzmi za wyższym wykształceniem.

1. Zmiany w edukacji polskiej, a integracja z Unią Europejską

Dostosowanie naszego szkolnictwa do nowej rzeczywistości, stanowi ogromne wyzwanie epoki, o powodzeniu ekonomicznym współczesnych państw decyduje wykształcenie i wiedza. Polska zadeklarowała gotowość do przyjęcia całości legislacji wspólnotowej w obszarze „Edukacja, kształcenie i młodzież”. Nie oznacza to rewolucyjnych zmian w strukturze oświatowej w Polsce, Unia pozostawiła tutaj dużą autonomię i swobodę członkom Wspólnoty, nie ma tym samym jednolitego modelu europejskiej edukacji utworzonego przez ponadnarodową władzę. Są tylko wspólne działania zaplanowane przez instytucje Unii, a realizowane w ramach programów wspartych środkami finansowymi do wykorzystania przez

poszczególne państwa. Unia Europejska w aspekcie edukacji postawiła sobie następujące zadania: przyczyniania się do rozwoju edukacji wysokiej jakości, zachęcania do współpracy między państwami członkowskimi oraz, jeśli to niezbędne, wspierania i uzupełniania ich działań, w pełni szanując odpowiedzialność państw członkowskich za treść nauczania i organizację systemu edukacyjnego, jak również ich różnorodność kulturową i językową. Ważna z punktu widzenia polskiego studenta jest Rekomendacja Parlamentu Europejskiego i Rady Europy z 10 lipca 2001 roku w sprawie swobodnego przemieszczania się we Wspólnocie studentów, osób kształcących się, nauczycieli, wykładowców i wolontariuszy. Obecnie szkoły wyższe stoją przed nowymi wyzwaniami między innymi możliwością wejścia do Polski uczelni zagranicznych, jednak szkolnictwo wyższe jako całość jest jedną z najmocniejszych, (jeżeli nie jedyną) z polskich kart w próbie budowania przewagi konkurencyjnej w coraz bardziej zglobalizowanym świecie. Uwarunkowania wyboru dokonywanego przez bezpośrednich klientów, tj. studentów ulegają zmianom i będą coraz bardziej widoczne w najbliższej przyszłości. Można tu między innymi wskazać na¹:

- budząca się świadomość młodzieży, że nie jest ona skazana tylko na określoną uczelnię i kontynuowanie w niej studiów,
- umocnienie pragnienia dowartościowania siebie przez trafny wybór studiów,
- przekonanie, że nie dyplom, a jakość studiów zapewnia przyszły sukces i nobilitacje,
- zwiększenie dystansu między wymaganiami studentów a możliwościami ich zaspokojenia przez uczelnię.

Od roku 1990, kiedy ustawa zezwoliła na zakładanie szkół niepaństwowych, liczba polskich uczelni wzrosła ponad trzykrotnie. Dane resortu edukacji mówią, że jest już 287 niepaństwowych szkół wyższych (na początku poprzedniego roku akademickiego było ich — wg GUS — 252). Eksperci twierdzą, że już tylko nieznacznie będzie przybywać szkół wyższych. W tym samym czasie część szkół zostanie zlikwidowana. Niepaństwowe szkoły wyższe są zlokalizowane w 99 miejscowościach. Najwięcej jest ich w Warszawie (65), Poznaniu (14), Łodzi (13), Wrocławiu (12), Szczecinie (11) i Krakowie (10). Wyższe uczelnie mieszczą się też w zupełnie małych miejscowości, jak np. Falenty, Józefów, Nadarzyn, Tyczyn, Kamień Mały, Kludzienko czy Warcino.

W chwili obecnej uczelniom trudniej jest uzyskać uprawnienia do prowadzenia studiów magisterskich — z 30 wniosków w ubiegłym roku tylko połowa uzyskała akceptację ministra edukacji. Obecnie takie uprawnienia ma tylko, co czwarta niepaństwowa uczelnia. Posiadane przez MWSE w Tarnowie uprawnienia do prowadzenia studiów magisterskich stanowią dla uczelni ogromny atut na rynku edukacyjnym w regionie.

¹ J. Dietl, *Czy potrzebne jest zarządzanie marketingowe w szkolnictwie wyższym*, „Marketing i Rynek” 2/2004, s. 4.

2. Pracownicy poszukiwani na rynku pracy

Kilka lat temu rynek pracy był bardziej otwarty dla osób z wykształceniem średnim. Często pracodawcy opłacali studia swoim pracownikom, obecnie korzystają z możliwości zatrudnienia dobrze wykształconych osób, których jest dużo na rynku. Pracownicy ze średnim wykształceniem zatrudnieni są przede wszystkim w administracji i bezpośrednio przy produkcji. Niektórzy z nich doksztalają się, podejmując zaoczne studia, co zdecydowanie zwiększa ich szanse na awans i poprawia sytuację na rynku pracy. Są to pracownicy, którzy zostali zatrudnieni przed kilkoma, czasami kilkunastoma laty. W tej chwili poszukuje się nowych pracowników, wybierając osoby w wykształceniu wyższym. Nie wszystkie stanowiska wymagają ukończenia studiów, jednak, rekrutując pracowników, pracodawcy mają na uwadze, jak będzie się rozwijała kariera nowo przyjętych pracowników.

Osoby z wykształceniem podstawowym oraz zawodowym zarabiają mniej niż wynosi przeciętna płaca w Polsce, czyli mniej niż 2100 zł brutto, a połowa osób z wykształceniem zawodowym zarabia mniej niż 1500 zł brutto. Osoby z wykształceniem zawodowym mają z biegiem lat niewielkie szanse na solidny wzrost wynagrodzeń — czterdziestolatek zarabia niewiele więcej, (tylko około 200—300 zł) niż dwudziestopięciolatek z takim wykształceniem. Wynagrodzenie niższe niż średnia krajowa dostają także osoby, które edukację zakończyły egzaminem dojrzałości w szkołach średnich ogólnokształcących. Płaca tych, którzy skończyli technika oraz licea zawodowe, zbliża się do średniej krajowej (tak wynika z internetowego badania płac przygotowanego przez Onet.pl i wynagrodzenia.pl). Pracownicy, którzy ukończyli szkołę średnią, zdobywając jednocześnie zawód, zarabiają nieco więcej niż ci, którzy zdali maturę w szkołach ogólnokształcących. Zarobki absolwentów szkół wyższych są o ponad 700 zł wyższe niż osób, które zatrzymały się w nauce na etapie wykształcenia niepełnego wyższego. Na rynku pracy średnie dochody magistra wynoszą 3500 zł. Studia podyplomowe przekładają się na kolejne 500 zł brutto miesięcznie, a tytuł MBA wart jest ponad dwa i pół raza więcej niż tytuł magistra.

3. Obiekt badań

Przedstawione opracowanie stanowi raport z badań studentów rozpoczynających studia w Małopolskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej w Tarnowie. Badania przeprowadzono w styczniu 2003 roku. Ich celem było ustalenie zespołu cech studentów pierwszego roku studiów i zachodzących w tym zakresie zmian w latach 2000—2003. Uzyskane wyniki mogą być wykorzystane dla określenia tendencji zmian w kolejnych latach, mających wpływ na zasady naboru studentów oraz na rozwój uczelni.

Dla realizacji zadania wykorzystano dane zgromadzone w czasie rozmów kwalifikacyjnych, a także materiały wewnętrzne udostępnione przez poszczególne komórki organizacyjne uczelni. Zgromadzone materiały empiryczne dotyczą głównie: struktury studentów według wieku, płci, typu i rodzaju szkoły średniej ukończonej przez studentów, daty ukończenia szkoły średniej oraz miejsca zamieszkania.

Poza charakterystyką studentów MWSE raport zawiera również analizę wybranych procesów demograficznych zachodzących w regionie, których znajomość może być pomocna przy budowie strategii rozwoju uczelni, a zwłaszcza określenia roli Małopolskiej Wyższej Szkoły Ekonomicznej w Tarnowie w kształtowaniu rynku edukacyjnego w Tarnowie oraz szans pozyskiwania kandydatów na studia w najbliższych latach.

Badaniami objęto zatem dodatkowo następujące elementy:

- strukturę uczniów szkół gimnazjalnych w regionie (powiaty: bocheński, brzeski, dębicki, dąbrowski, tarnowski i miasto Tarnów),
- strukturę uczniów szkół średnich regionu,
- strukturę demograficzną ludności województwa małopolskiego,
- prognozy demograficzne dla Polski i województwa małopolskiego do roku 2030.

Niezbędne informacje w tym zakresie uzyskano w Urzędach Powiatowych poszczególnych powiatów, Kuratorium Oświaty w Krakowie, Kuratorium Oświaty w Tarnowie, Kuratorium Oświaty w Rzeszowie, Urzędzie Statystycznym w Tarnowie i Rzeszowie. Wykorzystano również dane zawarte w Rocznikach Statystycznych GUS oraz na stronach internetowych wymienionych instytucji.

4. Charakterystyka studentów rozpoczynających studia w MWSE w Tarnowie

Wśród przeanalizowanych 1988 teczek, z dokumentami rekrutacyjnymi, studentów (dziennych i zaocznych) wszystkich lat studiów, okazało się, że wśród podejmujących studia dominują kobiety, które stanowią 65% ogółu studentów w MWSE w Tarnowie. Grupa kobiet jest dominującą zarówno na studiach dziennych, jak i zaocznych.

Szczegółowe dane z podziałem na poszczególne lata studiów przedstawione zostały w tabeli 1. Struktura studentów studiów dziennych według płci w poszczególnych latach studiów przedstawiona została na rysunku 1, struktura studentów studiów zaocznych według płci w poszczególnych latach przedstawiona została na rysunku 2.

Z zaprezentowanych wykresów wynika również, iż najwięcej studentów na studiach dziennych studiowało w roku akademickim 2000/2001, następny rok

Tabela 1

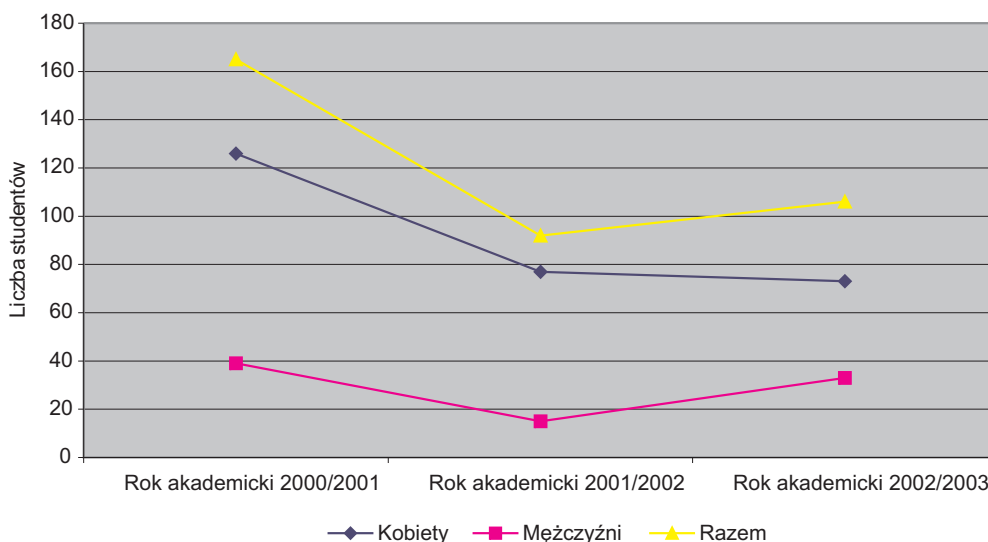
Podział studentów studiów dziennych i zaocznych według płci

Rodzaj studiów	Rok akademicki 2000/2001		Rok akademicki 2001/2002		Rok akademicki 2002/2003	
	Studia dzienne	Studia zaoczne	Studia dzienne	Studia zaoczne	Studia dzienne	Studia zaoczne
Kobiety	126	365	77	282	73	380
Mężczyźni	39	194	15	142	33	262
Razem	165	559	92	424	106	642

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rekrutacyjnych uzyskanych w MWSE w Tarnowie.

Rysunek 1

Dynamika studiujących na studiach dziennych w MWSE w latach 2000—2003

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rekrutacyjnych uzyskanych w MWSE w Tarnowie.

akademicki był załamaniem tej tendencji, ale już w roku 2002/2003 obserwuje się tendencję zwyżkową, jeśli chodzi o liczbę studentów. Podobna sytuacja zachodzi na studiach zaocznych.

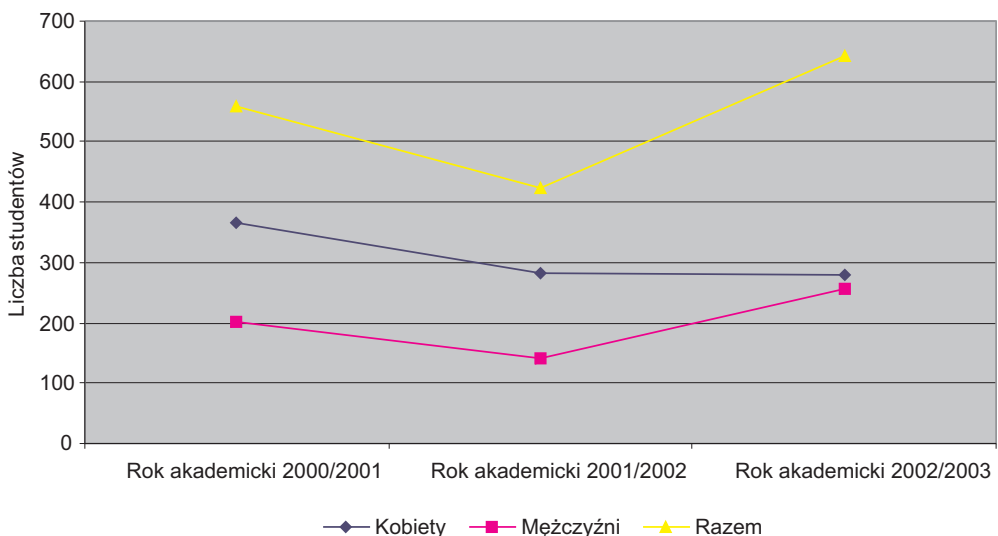
Kolejnym kryterium, według którego dokonano charakterystyki respondentów, było miejsce ich zamieszkania. Przeanalizowano wszystkie adresy studentów, wyodrębniono powiaty, z których głównie pochodzą studenci. Obszarem badania był

region dawnego województwa tarnowskiego, obejmujący powiaty: tarnowski i miasto Tarnów, bocheński, brzeski, dąbrowski, dębicki (w chwili obecnej w granicach województwa podkarpackiego).

Badania wykazały, że studenci kształcący się w MWSE w Tarnowie pochodzą głównie z rejonu powiatu tarnowskiego oraz samego miasta Tarnowa i stanowią 68% ogółu studentów studiujących na studiach dziennych. Drugi w kolejności powiat, z którego rekrutuje się najwięcej studentów to powiat brzeski, z którego

Rysunek 2

Dynamika studiujących na studiach zaocznych w MWSE w latach 2000—2003

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rekrutacyjnych uzyskanych w MWSE w Tarnowie.

pochodzi 10% ogółu studentów studiów dziennych, w dalszej kolejności powiaty bocheński, dąbrowski, dębicki. Powiaty poza regionem tarnowskim, z których głównie pochodzą studenci to powiat nowosądecki i okolice Limanowej.

Szczegółowe dane z podziałem na powiaty regionu i liczbę studentów w poszczególnych latach studiów dziennych i zaocznych przedstawia tabela 2. Strukturę studentów studiów dziennych reprezentujących poszczególne powiaty zaprezentowano na rysunku 3. Strukturę studentów studiów zaocznych reprezentujących poszczególne powiaty zaprezentowano na rysunku 4.

Blisko 94% studentów podejmujących naukę na studiach dziennych to osoby, które rozpoczynają studia w tym samym roku, w którym zdały egzamin maturalny. Na studiach zaocznych 53% osób podejmuje naukę na studiach bezpośrednio

Tabela 2

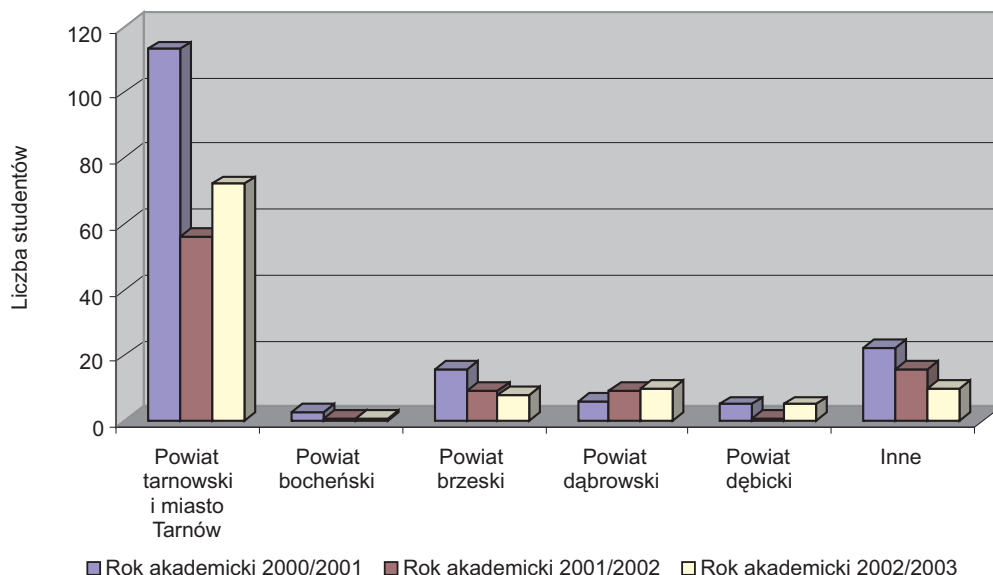
Struktura studentów studiów dziennych i zaocznych według miejsca zamieszkania (powiaty regionu tarnowskiego)

Miejsce zamieszkania	Rok akademicki 2000/2001		Rok akademicki 2001/2002		Rok akademicki 2002/2003	
	Studia dzienne	Studia zaoczne	Studia dzienne	Studia zaoczne	Studia dzienne	Studia zaoczne
Powiat tarnowski i miasto Tarnów	113	245	56	212	72	358
Powiat bocheński	3	39	1	11	1	18
Powiat brzeski	16	49	9	17	8	37
Powiat dąbrowski	6	43	9	23	10	36
Powiat dębicki	5	23	1	34	5	39
Inne	22	160	16	127	10	154
Razem	165	559	92	424	106	642

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rekrutacyjnych uzyskanych w MWSE w Tarnowie.

Rysunek 3

Liczba studentów studiów dziennych MWSE w przekroju powiatów miejsc pochodzenia w latach 2000—2003

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rekrutacyjnych uzyskanych w MWSE w Tarnowie.

Tabela 3

Struktura studentów studiów dziennych i zaocznych według roku ukończenia szkoły średniej

Rok ukończenia szkoły średniej	Rok akademicki 2000/2001				Rok akademicki 2001/2002				Rok akademicki 2002/2003			
	Studia dzienne		Studia zaoczne		Studia dzienne		Studia zaoczne		Studia dzienne		Studia zaoczne	
Rok bieżący	2000	154	2000	319	2001	88	2001	251	2002	98	2002	297
Rok wcześniej	1999	7	1999	54	2000	3	2000	35	2001	7	2001	69
Dwa lata wcześniej	1998	2	1998	52	1999	1	1999	25	2000	1	2000	27
Trzy lata wcześniej	1997	1	1997	24	1998	0	1998	18	1999	0	1999	12
Cztery lata wcześniej	1996	0	1996	13	1997	0	1997	16	1998	0	1998	15
Inne	1		97		0		79		0		222	
Razem	165		559		92		424		106		642	

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rekrutacyjnych uzyskanych w MWSE w Tarnowie.

Tabela 4

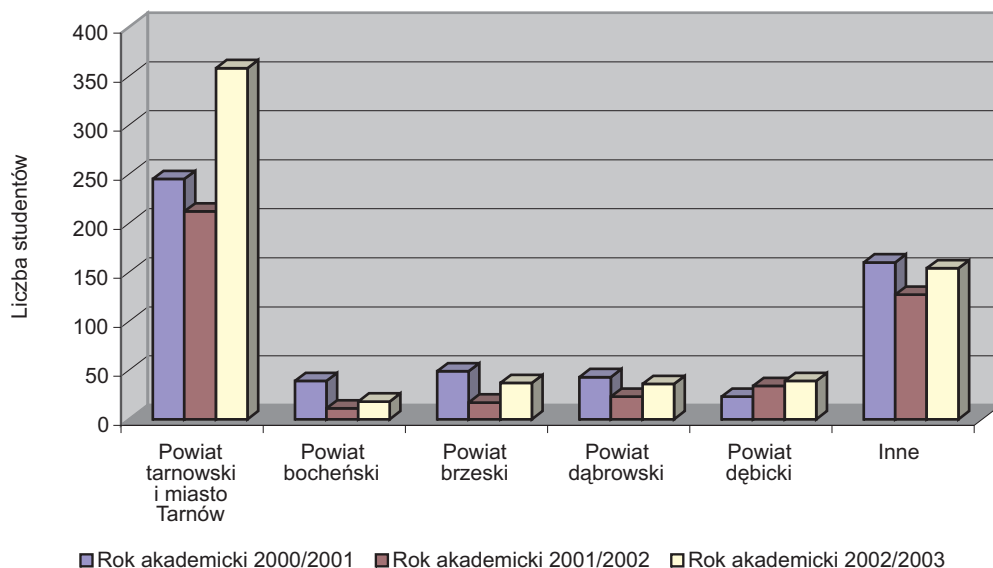
Struktura studentów studiów dziennych i zaocznych według typu ukończenia szkoły średniej

Rodzaj ukończonej szkoły średniej	Rok akademicki 2000/2001		Rok akademicki 2001/2002		Rok akademicki 2002/2003	
	Studia dzienne	Studia zaoczne	Studia dzienne	Studia zaoczne	Studia dzienne	Studia zaoczne
Liceum ogólnokształcące	49	139	43	130	44	132
Liceum zawodowe	106	314	7	213	51	275
Technikum	10	106	42	81	11	129
Razem	165	559	92	424	106	642

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rekrutacyjnych uzyskanych w MWSE w Tarnowie.

Rysunek 4

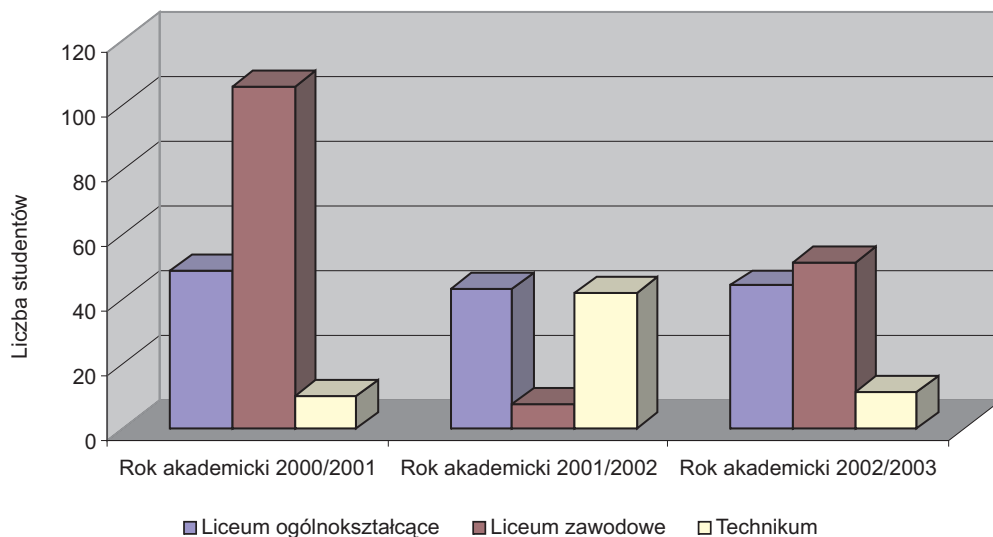
Liczba studiujących na MWSE na studiach zaocznych w przekroju powiatów miejsc pochodzenia w latach 2000—2003

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rekrutacyjnych uzyskanych w MWSE w Tarnowie.

Rysunek 5

Struktura studentów MWSE studiujących na studiach dziennych w latach 2000—2003 w odniesieniu do rodzaju szkoły średniej z jakiej pochodzą

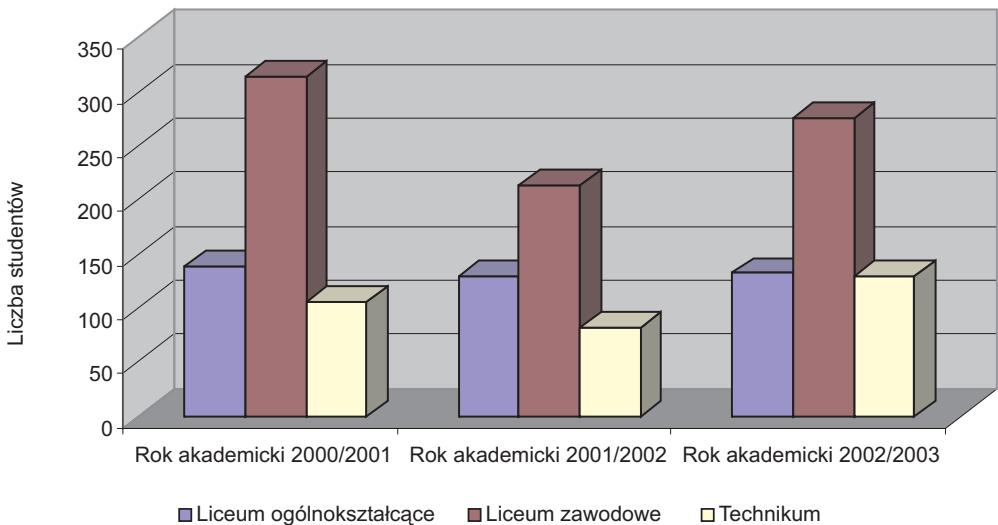
Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rekrutacyjnych uzyskanych w MWSE w Tarnowie.

po ukończeniu szkoły średniej. W drugim roku po ukończeniu szkoły naukę podejmuje 4,7% studentów studiów dziennych i 10% studentów studiów zaocznych, w trzecim roku studentów studiów zaocznych 3,3%, w czwartym 2,7%, około 30% studentów studiów zaocznych to studenci, którzy podjęli naukę po pięciu i więcej latach od ukończenia szkoły średniej.

Szczegółowe dane dotyczące roku ukończenia szkoły średniej przez studentów studiów dziennych i zaocznych, a także rozpoczęcia przez nich studiów przedstawione zostały w tabeli 3.

Rysunek 6

Struktura studentów MWSE studiujących na studiach zaocznych w latach 2000—2003 w odniesieniu do rodzaju szkoły średniej, z której pochodzą.

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych rekrutacyjnych uzyskanych w MWSE w Tarnowie.

Studenci rozpoczynający naukę na studiach ukończyli przede wszystkim liceum zawodowe, w tym licea o profilu ekonomicznym. Szczegółowe dane dotyczące podziału studentów według ukończonych szkół średnich przedstawiono w tabeli 4. Strukturę studentów studiów dziennych według typu ukończenia szkoły średniej zaprezentowano na rysunku 5 i zaocznych według typu ukończenia szkoły średniej zaprezentowano na rysunku 6.

5. Struktura demograficzna regionu tarnowskiego

Zgromadzone dane pozwalają stwierdzić, że struktura demograficzna ludności w Polsce w wieku od 19 do 24 lat w najbliższych latach będzie utrzymywała się na podobnym poziomie aż do roku 2015, w kolejnych latach liczba ludności w tym wieku będzie stopniowo malała. Szczegółowe dane dotyczące struktury ludności w Polsce i Małopolsce w latach 1998—2030 zaprezentowano w tabeli 5 (w sposób graficzny zilustrowano na rysunkach 7 i 8).

Tabela 5

Prognoza demograficzna ludności w wieku od 19 do 24 lat w Polsce do 2030 roku (dane w tys.)

	1998	1999	2000	2005	2010	2015	2020	2025	2030
Polska									
19—24 lat	3765,8		3887,5	3947,6	3367,5	2812,9	2324,8	2309,2	2581,6
Ogółem	38 667		38 649	38 634	38 788	39 005	39 003	38 657	38 024,8
Małopolska									
19—24 lat	148,9	150,8	151,8	162,7	157,2	140,8	115,3	108,2	110,6
Ogółem	1589,6	1596,4	1602,9	1632,1	1654,6	1678,3	1695,2	1698,2	1689,2
Dynamika wielkości ogółem w % R-1998 = 100%	100 %	100,43 %	100,41 %	101,82 %	101,38 %	101,43 %	101,01 %	100,18 %	99,47 %

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędach Statystycznych i GUS 2000, *Prognoza demograficzna do 2030*.

Tabela 6

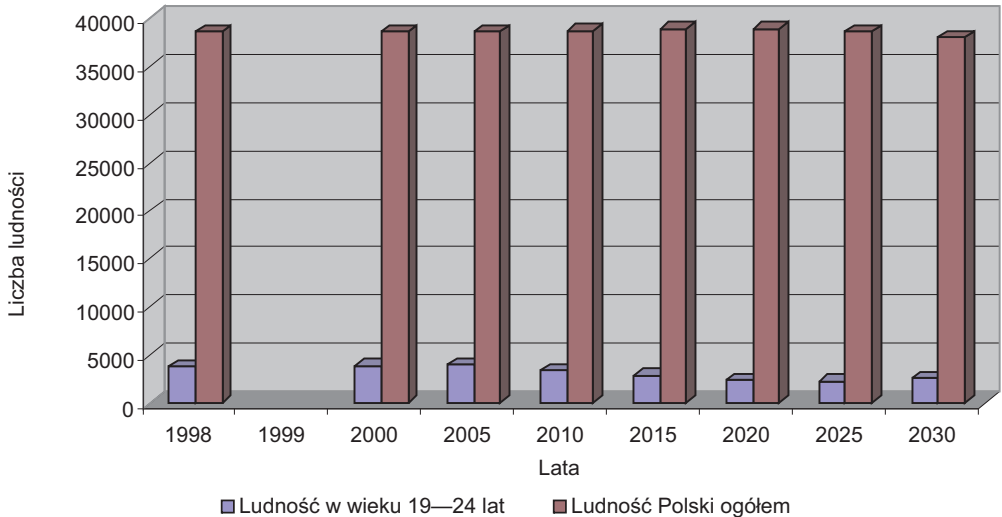
Struktura uczniów w poszczególnych klasach gimnazjum w regionie tarnowskim

	Rok urodzenia 1989 Klasa 1	Rok urodzenia 1988 Klasa 2	Rok urodzenia 1987 Klasa 3
Tarnów	4628	4619	4632
Bochnia	1750	1651	1776
Brzesko	1582	1599	1551
Dąbrowa Tarnowska	840	914	955
Dębica	1904	1788	1987

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Kuratorium Oświaty w Tarnowie i Rzeszowie.

Rysunek 7

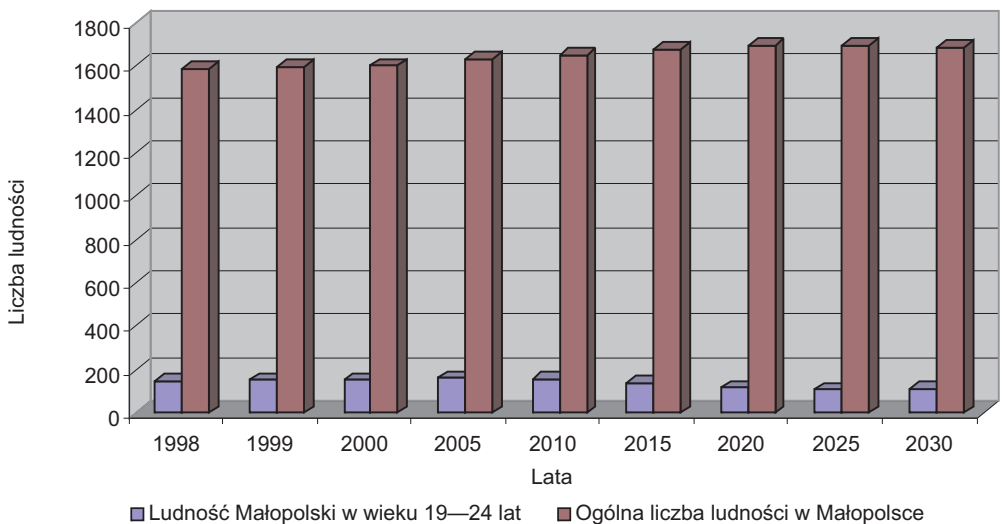
Prognoza demograficzna ludności Polski w wieku 19—24 lat, w odniesieniu do ogółu ludności (dane w tys.) dynamika

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędach Statystycznych i GUS 2000, *Prognoza demograficzna do 2030*.

Rysunek 8

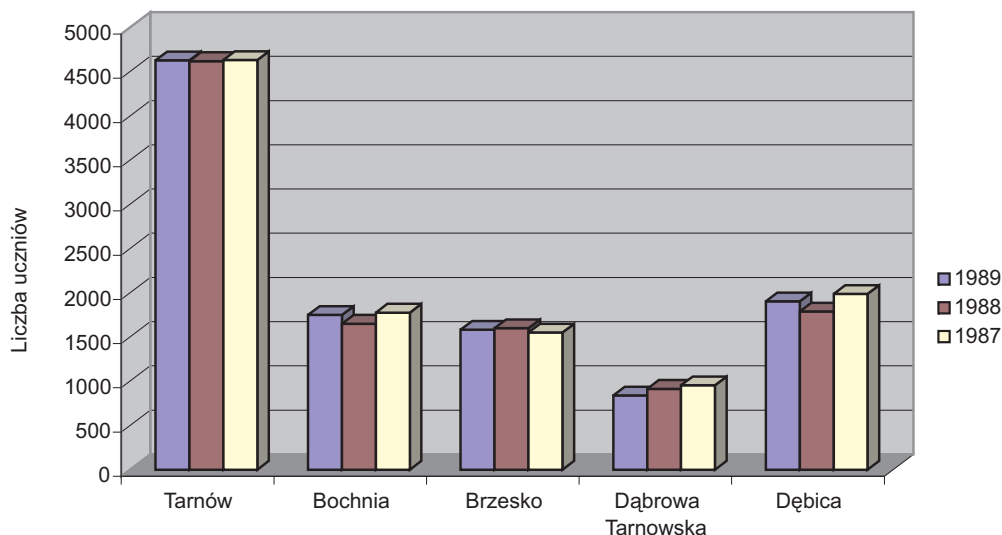
Prognoza demograficzna ludności w wieku 19—24 lat, w odniesieniu do ogółu ludności Małopolski (dane w tys.) dynamika

Źródło: opracowanie własne na podstawie informacji uzyskanych w Urzędach Statystycznych i GUS 2000, *Prognoza demograficzna do 2030*.

Rysunek 9

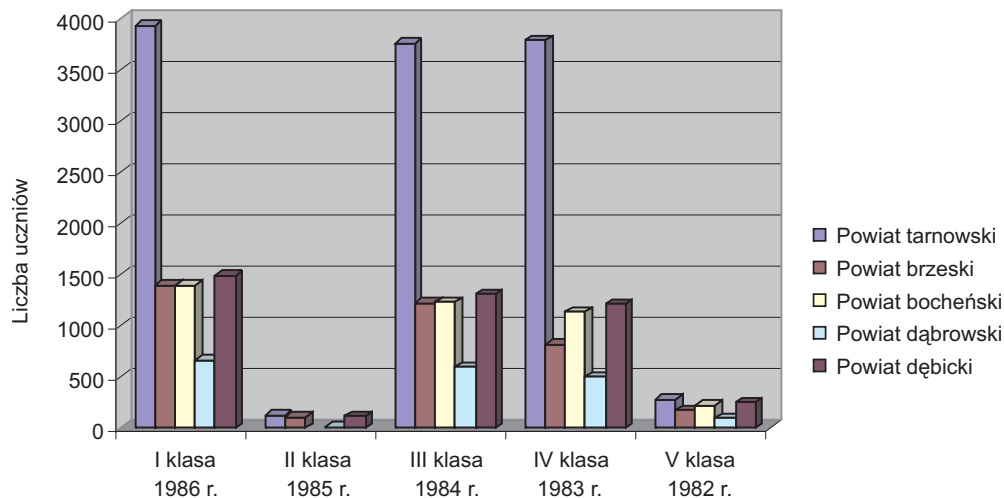
Struktura uczniów gimnazjum w przekroju roczników w powiatach regionu tarnowskiego

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Kuratorium Oświaty w Tarnowie i Rzeszowie.

Rysunek 10

Liczba uczniów szkół średnich w powiatach: tarnowskim, brzeskim, bocheńskim, dąbrowskim, dębickim (dane na 30 września 2002 roku)

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Kuratorium Oświaty w Tarnowie i Rzeszowie.

Kolejnym elementem, który poddano analizie była struktura uczniów klas gimnazjalnych — potencjalnych studentów (za siedem lat z osób tych rekrutowani mogą być studenci MWSE w Tarnowie, gdyż w ciągu tego czasu uzyskają potrzebne wykształcenie).

Około 85% uczniów szkół gimnazjalnych kontynuuje naukę w szkołach średnich. Liczba uczniów w poszczególnych klasach regionu kształtuje się na bardzo zbliżonym poziomie. Szczegółowe dane dotyczące liczby studentów w poszczególnych klasach zaprezentowane zostały w tabeli 6 i zilustrowane na rysunku 9.

Miasto i powiat Tarnów jest obszarem, który dostarczyć może największą liczbę studentów, następnie Dębica i Bochnia oraz Brzesko.

Tabela 7

Liczba uczniów w poszczególnych klasach szkół średnich w regionie tarnowskim

	I klasa Rok urodzenia 1986	II klasa Rok urodzenia 1985	III klasa Rok urodzenia 1984	IV klasa Rok urodzenia 1983	V klasa Rok urodzenia 1982
Powiat tarnowski	3928	120	3757	3785	283
Powiat brzeski	1398	102	1223	813	177
Powiat bocheński	1396	—	1229	1137	218
Powiat dąbrowski	662	13	597	502	95
Powiat dębicki	1489	117	1307	1211	251

Źródło: opracowanie własne na podstawie danych uzyskanych w Kuratorium Oświaty w Tarnowie i Rzeszowie.

Kolejny analizowany problem to struktura uczniów w szkołach średnich regionu. Liczba uczniów w poszczególnych klasach szkół średnich kształtuje się na podobnym poziomie. Mały odsetek uczniów klasy drugiej wynika z reformy szkolnictwa, są to tylko uczniowie powtarzający kolejny rok w tej samej klasie (zob. tabela 7 i rysunek 10).

Struktura uczniów poszczególnych klas jest bardzo zbliżona do struktury absolwentów w kolejnych latach, co pozwala wnioskować, że w kolejnych latach nie wzrośnie znacznie liczba potencjalnych studentów podejmujących naukę w Małopolskiej Wyższej Szkole Ekonomicznej w Tarnowie.

Zakończenie

Wyniki badań pozwalają podjąć próbę scharakteryzowania studentów rozpoczynających studia w MWSE w Tarnowie, a także struktury rynku studentów w regionie tarnowskim.

1. Istotnym wnioskiem jest spadek liczby studentów studiujących na studiach dziennych z 165 w roku 2000/2001, do 92 w roku 2001/2002 i 106 (studia licencjackie i jednolite magisterskie) w roku 2002/2003. Prognozy demograficzne ludności Polski, Małopolski i regionu tarnowskiego zakładają utrzymanie dotychczasowych struktur do 2015 roku a spadek liczby ludności w wieku od 19 do 24 lat dopiero po roku 2020. Zjawiskiem korzystnym jest fakt istnienia tendencji podejmowania przez gimnazjalistów w znacznym stopniu nauki w szkołach średnich, a tym samym wzrostu liczby osób, które po zdaniu matury mogą podjąć naukę na studiach. Celowe wydaje się nasilenie działań promocyjnych w wybranych szkołach średnich regionu, aby pozyskać studentów studiów dziennych, ewentualnie zwiększenie konkurencyjności warunków studiowania.

2. Dominującą grupę wśród studentów zarówno studiów dziennych, jak i zaocznych stanowią kobiety (65% ogółu studiujących). Rozważyć należy czy taki trend podtrzymywać w kampanii promocyjnej, czy też eksponować możliwości zatrudniania mężczyzn w zawodach o profilu ekonomicznym.

3. Studenci kształcący się w MWSE w Tarnowie na studiach dziennych pochodzą głównie z powiatu tarnowskiego i miasta Tarnowa. Na studiach dziennych 68% studiujących. Wysoki jest też odsetek studentów pochodzących spoza regionu tarnowskiego, głównie z Nowego Sącza, Limanowej, Gorlic i Krynicy. Ośrodki te powinny dalej stanowić teren wzmoczonych działań w zakresie rekrutacji.

4. Badając strukturę studentów, którzy rozpoczęli naukę w MWSE w Tarnowie należy stwierdzić, że najliczniejszą grupą na studiach dziennych są studenci, którzy podjęli naukę zaraz po ukończeniu szkoły średniej (stanowią oni 94% studentów studiów dziennych). Na studiach zaocznych tylko 53% studentów podejmuje naukę zaraz po zdaniu egzaminu maturalnego. Jednocześnie średnio około 20% (w ostatnim roku blisko 30%) studentów studiów zaocznych podejmuje naukę po pięciu i więcej latach od ukończenia szkoły średniej. Sugeruje to konieczność znalezienia odrębnej formy promocji uczelni skierowanej nie do szkół, a bezpośrednio do kandydatów i tym samym prowadzenie równoległej rekrutacji do kandydatów, np. za pośrednictwem mediów, imprez typu otwarte drzwi, prezentacji dorobku uczelni na tle regionu.

5. Badania wykazują, że studenci pierwszych lat ukończyli przede wszystkim liceum zawodowe, głównie o profilu ekonomicznym. W tej grupie około 10% studentów rekrutuje się z Liceum Ekonomicznego w Tarnowie.

